

**EL LLIBRE
DE LA SETMANA**

El mandat òrfic

PERFIL

LLUÍS SOLÀ (VIC, 1940) HAVIA APLEGAT ANTERIORMENT PART DE LA SEVA OBRA EN LLIBRES COM 'DE VEU EN VEU' I 'L'ARBRE CONSTANT'. ARA REUNEIX TOTA LA SEVA CREACIÓ POÈTICA, AMB 42 LLIBRES INÈDITS, EN UN VOLUM DE MIL PÀGINES

VÍCTOR
OBIOLS

reduïda a la foto de la *selfie* i al so comprimit de l'MP3, i el domini de la imaginació és envaït constantment per eslògans de l'estultícia i la banalitat, consignes vulgars de consum alienant, més que mai, avui necessitem la poesia, la poesia veritable que és feta de la paraula de l'home, que és feta d'una veu, de tantes veus com pot contenir un poeta lliure i savi, aquell que en fa un conglomerat nítid i màgic. Una obra com la de Lluís Solà ens mostra el camí, o, si més no, un dels camins. Una poesia que és una fita enriquidora –com algú va descriure amb expressió feliç– en el paisatge bategant de

Més que mai, en una època segrestada per la tecnologia i el fals déu mercat, en què la representació de la realitat sembla

la nostra llengua poètica. ¿La natura cobra vida, o bé s'encarna en la paraula poètica? Qui imita qui? Es tracta d'una màquina creativa molt ben engreixada, fins al punt que els versos sembla que brollen com un doll de font muntanyana, rics i frescos, intensos i perdurables.

Fresc mític de paraula nodridora

Però anem a pams. De vegades la maduresa, i àdhuc la vellesa, sorprèn el poeta amb una exuberància inesperada (W.B. Yeats o Wallace Stevens en serien casos paradigmàtics en el món anglosaxó). I així ha estat amb Solà, alabada sigui la nostra deessa tutelar: la llengua! Ell que creia haver de ser poeta d'obra breu... però aquí és on es revela l'element mediúmic. Ho diu en el cant *V de Vetlla l'hivern*: "...i amb poder aspre ens ha parlat la veu, / no sabem d'on, si del no-res o de la terra, / si de dins l'ànima o de fora l'ànima, / i en lloc de calma hi ha esdeveniments."

Com en un fresc mític de paraula nodridora, Solà ens mena a re-conèixer tots els ets i els uts del món i de l'home. Sovint a partir d'un motiu aparentment nimis extret de la natura crea una atmosfera altament simbòlica i clou en una sentència poètica esclatant que et deixa estabornit. El combat difícilment acaba fent taules. Hi ha una lògica poètica que roda i gira amb una energia imponent. La complicació a partir de poetitzacions que parteixen d'elements naturals porta a dilemes, problemes, axiomes, perplexitats i resultats que són de vegades de caràcter moral, o filosòfic ("entre bellesa i dolor"). Com un minaire, il·luminat i pacient alhora, no fa sinó trobar carboncles i lluïssors de tota mena, en doll inexhaurible. El discurs neix, i mor, i reneix, en un riu

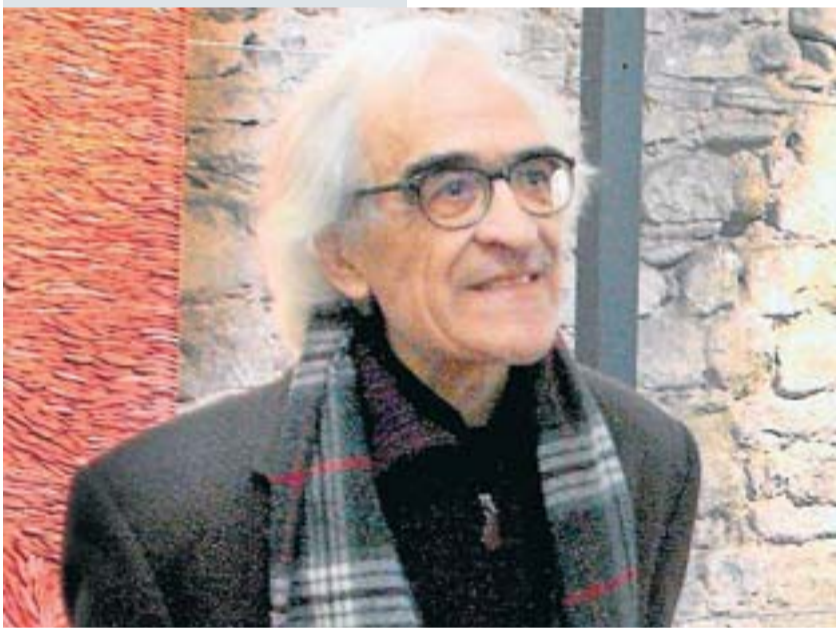

POESIA
COMPLETA
LLUÍS SOLÀ
EDICIONS DE 1984
1.054 PÀG. / 25 €

verbal insadollable. Hi és tot: l'elegiac, el salmista, el visionari, l'increpador, el líric pur, el filòsof, l'orant, el foll, el savi: el demiürg. Un *dramatis personae* exuberant! Sobta l'absència gairebé absoluta de noms propis, topònims i referents literaris. L'alquimista ha decantat tot el que és real i tot allò experimentat en un flux de poesia neta. La fluència natural duu les in-fluències incorporades.

Es tracta d'un poeta que s'ha ensenyat a si mateix i que amb una finor i un rigor extraordinaris ens dona ara la seva summa poètica, una obra magna que ens acompanyarà sempre. Carles Camps i Mundó diu: "Sembla que la veu de Solà, com el cant sorgit de la gorja minúscula del rossinyol que sent en un dels poemes, en sigui un element més que no n'altera l'ordre (...). Com el cant de l'ocell, una petita veu, la del poeta, que canta la identitat humana sencera". Clou l'obra poètica així: "Aquestes paraules fràgils / que hem arrabassat / del captiveri", ja que hem d'anar més enllà, ja que som "un alè arrelat a no sabem quin astre", descobrim que la volada és màxima, l'alenada, còsmica. Els exegetes, quan apareguin, ja parlaran de les eines emprades. Jo ara en ressaltaria algunes: la interrogació (en monòleg, en diàleg...), la formulació (vers curt, vers llarg, càntic, versicle...), la meditació (existencial, vital, moral), la revelació (il·luminada o "prosaïtzada"), sempre tot amb l'oïda afinada, on l'emparaulament és sempre un emmuscament. Prop de la meravella. Perquè Lluís Solà ha anat, amb inspiració allerada i pura, lucidesa i coratge, a abeurar-se a "la font que raja al centre de la flama". ♦♦

"COM UN MINAIRE, IL·LUMINAT I PACIENT ALHORA, LLUÍS SOLÀ NO FA SINÓ TROBAR CARBONCLES I LLUÏSSORS DE TOTA MENA, EN DOLL INEXHAURIBLE"

ACN

Davant la confusió postdemocràtica

JAUME
CLARET

En una conferència recent, Marina Garcés va resumir involuntàriament el diagnòstic de *Babel*: "El capitalisme

global que va arribar amb promeses d'eternitat ens porta a la catàstrofe després de sumar en l'esterilitat les nostres vides en comú". A través d'una conversa fascinant, informada i compromesa, Zygmunt Bauman i Ezio Mauro ens adverteixen de la vulnerabilitat del binomi estat-ciudadà. Escriuen que "la democràcia no es basta a si mateixa" perquè la nova economia ha trencat el clàssic vincle amb la política, l'estat nació o la representativitat. Res il·lustra millor aques-

ta impotència que l'efecte devastador de la present crisi sobre el procés democràtic: "Podríem dir que es mou sota la seva línia d'ombra, aprofitant-se de les seves febleses i engrandint-les".

Com a filòsofa catalana, també el sociòleg *líquid* i el director de *La Repubblica* dubten que les limitacions de la vella política puguin ser superades per nous actors, sovint figures xamàniques, que degraden i banalitzen l'esfera pública apel·lant només als instints, les emocions i les falses sortides màgiques. Els massius moviments de protesta saben que els molesta, però difícilment construeixen. Fins i tot les noves tecnologies estan lluny de ser la panacea, en caure en un activisme dropo, contrapro-

duent perquè, sota una aparença de solidaritat totpoderosa, tendeix a l'erupció sense continuïtat, afavoreix el control i la distracció, i acaba prioritant "signes en lloc de significats".

Brutalitat sincera

Per als dialoguistes de *Babel*, la resposta no es troba en l'autoengany de les grans simplificacions, sinó que comença sent "brutalment sincers amb nosaltres mateixos". Dit d'una altra manera, ens exigeix assumir, en paraules del polític Ivan Krastev, que "protestar dóna poder i votar frustra perquè tombar el govern ja no garanteix que les coses canviïn"; que la bondat o maldat d'una tecnologia depèn del seu ús; que la societat

BABEL
ZYGUMUNT BAUMAN
I EZIO MAURO
VIENA
TRAD. HELENA
LAMUELA
136 PÀG. / 19 €

tendeix cap a l'isolament; que el neoliberalisme ens aboca a una precarietat crònica... I que, malgrat tot, hi ha esperança.

L'esperança demana perseverar en la democràcia com a territori de joc, recuperar l'intermediari i la selecció com a eines per entendre el món, identificar el persistent corrent subterrani de generositat característic de l'ésser humà, i creure que podem ser solitaris, però solitaris interconnectats. El fil d'esperança és sens dubte prim, mentre que el repte és majúscul. Però per profunda que sigui l'actual revolució, Bauman i Mauro encara creuen en la capacitat humana per superar la confusió –ja no només lingüística– de la Babel contemporània. ♦♦